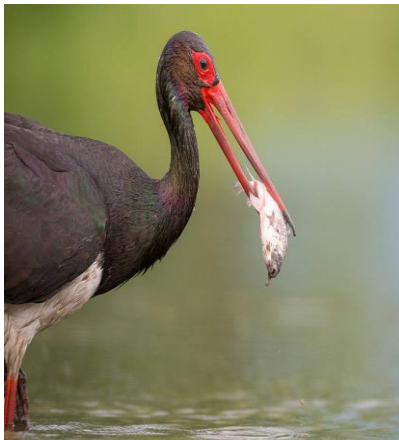

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱՆ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Շրջակա միջավայի Նախարարության «Արփի լիճ» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի Գիտության և Զբոսաշրջության բաժնի 2025 թվականի առաջին կիսամյակի աշխատանքների

Հաշվետվություն

«Արփի լիճ» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի պահպանման գոտու կայուն զարգացման ընդհանուր նպատակն է՝ պահպանել պարկի տարածքներում ներկայացված լանդշաֆտների, էկոհամակարգերի, ֆլորայի և ֆաունայի բազմազանությունը, աջակցել պահպանման գոտում գտնվող համայնքների տնտեսական զարգացմանը և ստեղծել հնարավորություններ բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման համար:

1. Պահպանման գոտու մշտադիտարկման աշխատանքներ

- Շարունակվել են պարկի տեղամասերում մշտադիտարկման աշխատանքները:
- Չեն գրանցվել ապօրինի ծառահատման, հրդեհման կամ որսագողության դեպքեր:
- Առաջարկվում է ավելացնել նոր ցուցատախտակներ և տեղեկատվական վահանակներ
- «Արփի լիճ» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի գիտության և զբոսաշրջության բաժնի աշխատակիցների կողմից իրականացվել են տեղաշարժի ուսումնասիրության աշխատանքներ, տեղադրվել են թվով 7 ֆոտոթակարդներ , որոնց օգնությամբ կարողացել ենք հավաքագրել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը կենդանիների տեղաշարժի վերաբերյալ: Հիմնականում գրանցվել են գայլեր (*Canis lupus*), աղվեսներ (*Vulpes*), նապաստակներ (*Lepus*) , ջրասամույր (*Lutra*), վարազ (*Sus scrofa*) և փոքր եղնիկ(*Dama dama*):

2. Կենսաբազմազանության տվյալների հավաքագրում

- Կատարվել են թռչունների, կաթնասունների և ջրային կենդանիների մշտադիտարկումներ:
- Ֆիքսել ենք 11 հատ սովորական հողմավար բազել /*Falco tinnunculus*/, 57 հատ կռնչան բաղ /*Anas platyrhynchos*/, 24 հատ աղվես /*Vulpes vulpes*/, կարմիր բաղ / *Tadoma ferruginea*/ -19 հատ , զանգրափետուր հավալուսն/ *Pelecanus*/ -54 հատ , մեծ ձկնկուլ /*Phalacrocorax carbo*/ -15 հատ, նապաստակ /*Lepus*/ 21 հատ , հայկական որոր /*Larus armenicus*/ -450 հատ, քարարծիվ /*Aquila rapax* /-4 հատ, մոխրագույն տառեղ / *Ardea cinerea*/ -28 հատ, Գորշ աքջ /*Ursus arctos*/-1 հատ:
- Ուշադրություն է դարձվել վտանգված և ներգաղթող տեսակների շարժին:

3. Կենդանական աշխարհի տեղաշարժի ուսումնասիրություն

- Տեղադրվել են նոր ֆոտոթակարդներ / կիրառվել են եղած սարքերը՝ հավաքելու տվյալներ գիշերային ակտիվության վերաբերյալ:
- Վերլուծվել են գայլերի, աղվեսների, ջրասամույրների և վարազների, արջերի տեղաշարժի տվյալները:
- Նպատակ է դրվել հաջորդ կիսամյակում ընդլայնել դիտարկման գոտիները:

4. Կրթադաստիարակական աշխատանքներ

Իրականացվել են բնապահպանական դասընթացներ հետևյալ համայնքների 12 դպրոցներում՝ 1) Ղազանչի, 2) Թավշուտ, 3) Մեծ Մանթաշ, 4) Նոր Կյանք 5) Վարդաքար, 6) Մեծ Սեպասար, 7) Լուսակերտ, 8) Թավշուտ, 9) Ղազանչի, 10) Աշոցք, 11) Յողամարգ, 12) Բավրա:

- Թեմաները ընդգրկել են ազգային պարկի ֆաունան և ֆլորան, էկոլոգոսաշրջության հիմնական գաղափարները:
- Կից բաժանվել են տեղեկատվական թռուցիկներ:

5. Չբոսաշրջային մոնիթորինգ

- 2025 թ. 1-ին կիսամյակում արձանագրվել է [1136] այցելու:
- Նշվել է ներգնա և արտագնա այցելուների հարաբերակցությունը:
- Գիշերակացի ծառայությունից օգտվել են [126] զբոսաշրջիկներ:
- Արձանագրվել է բարձր հետաքրքրություն գիղավորված շրջայցերի նկատմամբ:

6. Տեղեկատվական աշխատանքներ և համագործակցություն

- Շարունակվել է ֆեյսբուքյան էջի թարմացումը, հրապարակվել են լուսանկարներ և նորություններ:
- Ապահովվել է պատասխանատվության բարձր մակարդակ՝ նախարարության և տնօրինության առաջ:
- Կատարվել են բոլոր հանձնարարականները ժամանակին և պատշաճ կերպով:

7. Քննադատական օրերի նշում և էկոնախաձեռնություններ

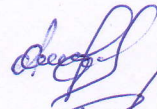
- Կենսաբազմազանության միջազգային օր
- Շրջակա միջավայրի համաշխարհային օր
- Ծառատունկի ակցիաներ
- Մաքրման և էկոդաստիարակչական նախաձեռնություններ

1-ին կիսամյակի ընթացքում «Արփի լիճ» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի

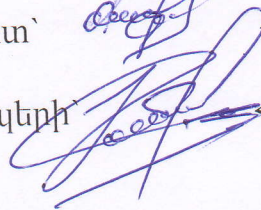
գիտության և զբոսաշրջության բաժինը իրականացրել է կարևոր հետազոտություններ և կազմակերպել է բազմաթիվ միջոցառումներ, որոնք նպաստում են ազգային պարկի էկոհամակարգի պահպանմանը և զբոսաշրջության զարգացմանը: Ստեղծվել են նոր համագործակցություններ տեղական համայնքների և գործընկեր կառույցների հետ, ինչը հնարավորություն է տալիս հետագա արդյունավետ զարգացում ապահովել: Վստահ ենք, որ շարունակական աշխատանքը կնպաստի ազգային պարկի բնական և զբոսաշրջային ներուժի հարմարեցմանը ու բարգավաճմանը:

Գիտության և Չբոսաշրջության բաժնի պետ՝

Հ. Ստեփանյան

Չբոս. բնապ. իրազեկման հասար. հետ կապերի՝

Հ. Ոսկանյան

և մոնիտորինգի մասնագետ

Կենսաբան՝

Մ. Մխիթարյան